

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 16P/10/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713216028
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Brašková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2014:5713216028.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred samosudkyňou JUDr. Michaelou Braškovou v právnej veci navrhovateľky X. X., V. S., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. X., N. XXX proti odporcovi O. X., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. X., N. XXX, I. N. I. Ú. J. I. Y. Q. N., N. XX, G. G. - H., za účasti maloletých detí X. X.Š., J.. XX.XX.XXXX, N. X., J.. XX.XX.XXXX, S. X., J.. XX.XX.XXXX M. X. X., J.. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom takto

rozhodol:

Súd manželstvo účastníkov X. X., V. S., J.. XX.XX.XXXX M. O. X., V. X., J.. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa 21.07.2007 na Obecnom úrade Lipovec, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Lipovec, vo zväzku 3, ročník 2007, strana 17, pod poradovým číslom 1 r o z v á d z a .

Maloletý X. X., J.. XX.XX.XXXX, S. N. X., J.. XX.XX.XXXX, S. S. X., J.. XX.XX.XXXX M. S. X. X., J.. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva z v e r u j ú do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

Odporca - otec je p o v i n n ý platiť na maloletého X. X., J.. XX.XX.XXXX výživné vo výške vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, na maloletého N. X., J.. XX.XX.XXXX výživné vo výške vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, na maloletého S. X., J.. XX.XX.XXXX výživné vo výške vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne a na maloletú X. X., J.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozvode manželstva vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky - matky.

Súd styk odporcu - otca s maloletými deťmi n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom osobne podaným na Okresnom súde Martin dňa 28.10.2014 domáhala rozvodu manželstva uzavretého s odporcom. Uviedla, že s odporcom uzavrela manželstvo dňa 21.07.2007 na Obvodnom úrade v Lipovci. U obidvoch ide o prvé manželstvo. Z manželstva sa im narodili tri deti, X. X., J.. XX.XX.XXXX, N. X., J.. XX.XX.XXXX, S. X., J.. XX.XX.XXXX. Uviedla, že

manželstvo uzavreli po jeden a pol ročnej známosti, počas ktorej sa im narodil maloletý X. X.. Manželstvo bez problémov okrem menších nedorozumení trvalo až do roku 2009, keď otehotnela. Uviedla, že už počas tehotenstva sa odporca začal veľmi meniť, prestal robiť, nezaujímal sa o rodinu, prednejší mu boli kamaráti. Na základe toho si podala návrh na úpravu práv a povinností k maloletému X. X. a N. X.. Uviedla, že súd jej zveril dňa 16.10.2009 deti do jej opatery a odporcu zaviazal platením výživného na maloletého X. X. vo výške 75,-Eur mesačne, na maloletého N. X. vo výške 75,-Eur mesačne. Po dvoch mesiacoch od rozhodnutia súdu sa odporca ozval a prosil ju o druhú šancu, ktorú mu dala. Uviedla že ich vzťah bol celkom dobrý až do 19.01.2011, kedy bol vzatý odporca do výkonu trestu odňatia slobody počas ktorého sa im narodil tretí syn, maloletý S. X., J.. XX.XX.XXXX. Uviedla, že s odporcom bola v kontakte počas celého výkonu až do jeho prepustenia dňa 19.04.2012. Od jeho prepustenia sa snažili o obnovu spolužitia v jednej domácnosti, čo im nevyšlo, pretože odporca sa spustil k alkoholu, ktorý kombinoval s liekmi a vtedy bol strašne agresívny. S odporcom sa nedalo vydržať, psychicky a fyzicky ju aj deti tyranizoval. Prestal úplne robiť, nezaujímal sa o deti, medzi ňou a odporcom nebola žiadna komunikácia, prestali spolu intímne žiť, nakoľko odporca kombinoval alkohol, s liekmi a vtedy bol aj agresívny a pokúšal sa ju viackrát znásilniť, čo sa mu aj raz podarilo. Uviedla, že toto bol hlavný dôvod rozpadu ich manželstva. Uviedla, že k odporcovi cítila a dodnes cíti odpor. Nedokáže s ním žiť v jednej domácnosti. Uviedla, že sa nakoniec odsťahovala k svoji rodičom aj s deťmi. Uviedla, že po nejakom čase si našla priateľa Z. E., J.. XX.XX.XXXX, s ktorým začala žiť aj s deťmi u jej rodičov. V tom čase sa odporca úplne spustil k alkoholu, preto podala návrh na úpravu práv a povinností k maloletému S. X.. Súd zaviazal platiť odporcu výživným v sume 75,-Eur mesačne. Uviedla, že v súčasnosti stále žije u rodičov a 15.07.2013 sa jej narodila maloletá X. X.Á., ktorej biologickým otcom je Z. E.. Uviedla, že s Jánom Holubom si chcú a plánujú vybudovať nový život a budúcnosť aj s deťmi.

Uznesením č.k. 16P/10/2014 -29 zo dňa 15.01.2014 súd priznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Uznesením č.k. 16P/10/2014 -144 zo dňa 01.10.2014 súd priznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Odporca sa k návrhu navrhovateľky písomne nevyjadril.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Martin ako kolízny opatrovník maloletých detí sa k návrhu navrhovateľky písomne nevyjadril.

Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 11.04.2014, dňa 16.06.2014, dňa 09.09.2014 a dňa 08.10.2014.

Na pojednávaní konanom dňa 11.04.2014 navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu. Žiadala, aby súd manželstvo uzavreté s odporcom rozviedol. Uviedla, že odporca nemal záujem o prácu, mal problém s alkoholom, ktorý kombinoval s liekmi v dôsledku čoho bol agresívny. Uviedla, že odporca ju bil, na druhý deň si nič nepamätal. Bil aj deti. Uviedla, že odporca jej bol opakovane neverný. Uviedla, že má už asi dva roky priateľa, s ktorým má maloletú X. X.. Uviedla, že tri staršie deti sú jej zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutí súdu, podľa ktorých má odporca platiť na maloleté deti výživné po 75,-Eur mesačne na každé maloleté dieťa. Odporca si túto povinnosť neplní veľmi dlho. Odporca sa v marci 2014 zaujímal o maloleté deti listom, kde sa pýtal, ako sa deti majú a maloletému S. blahoželal k narodeninám. Predtým sa o deti veľmi nezaujímal. Uviedla, že s odporcom nie sú spolu od roku 2012. Na predmetnom pojednávaní navrhovateľka doplnila svoj návrh na rozvod manželstva, žiadala, aby boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti, a aby odporcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého X.M. vo výške 150,-Eur mesačne, na maloletého N. vo výške 100,-Eur mesačne, na maloletého S. vo výške 100,-Eur mesačne. Pokiaľ ide o maloletú X. navrhla minimálne výživné. Navrhla, aby súd stretávanie odporcu s maloletými deťmi neupravoval. Uviedla, že poberá rodičovský príspevok vo výške 199,-Eur mesačne, rodinné prídavky na štyri maloleté deti vo výške 23,10 Eur na jedno dieťa. Uviedla, že iný príjem nemá. Majetok nemá žiaden. Uviedla, že býva u rodičov na Robotníckej ulici v dvojizbovom byte, tam má k dispozícii jednu izbu. Uviedla, že matke platí na domácnosť 150,-Eur mesačne. V tom sú zahrnuté aj energie. Poplatok za komunálny odpad za nich platí odporcova matka.

Poplatok za telefón a internet platí vo výške 10,-Eur. Uviedla, že má dlh vo VŠZP vo výške 186,-Eur, tento spláca po 50,-Eur mesačne. Uviedla, že odporca si vzal pôžičku zo Slovenskej sporiteľne, a.s. vo výške 10 000,-Eur. Podľa jej vedomostí táto dlžoba narástla medzičasom do výšky 33 000,-Eur. Uviedla, že Slovenská sporiteľňa, a.s. od nej vymáha zaplatenie tejto sumy. Uviedla, že má v Tatra banke, a.s. dlh- prekročila výber vo výške 470,-Eur a v Prima banke a.s. má dlh- prekročila výber vo výške 330,-Eur. Uviedla, že okrem toho má dlh voči Orange, nakoľko nezaplatila za telefón, približne vo výške 1 000,-Eur. Uviedla, že iné vyživovacie povinnosti nemá. Uviedla, že žije s priateľom v spoločnej domácnosti. Uviedla, že priateľ sa zamestnal, robí druhý mesiac a zarába okolo 420,-Eur mesačne aj so stravnými lístkami. Uviedla, že maloletý X. navštevuje prvý ročník na základnej škole. Výdavky sú ZRPŠ 12,-Eur ročne, poplatok za učebnice do druhého ročníka bol 20,-Eur. Uviedla že maloletý X. sa stravuje doma. Do školského klubu nechodí. Výdavky na výlety a exkurzie nemá, na krúžky nechodí. Maloletému musia kúpiť okuliare a musia chodiť k zubárovi každý polrok, ktorému platia 20-30,-Eur za návštevu. Maloletý výdavky na lieky nemá. Výdavky na ošatenie sú vo výške 30,-Eur mesačne. Maloletému nešetrí, neplatí mu poisťku. Maloletý N. nenavštevuje materskú školu, je doma. Stravuje sa doma, je zdravý. Výdavky na ošatenie sú do 30,-Eur mesačne. Poisťku mu neplatí, nešetrí mu. Maloletý S. je doma, stravuje sa doma. Má problémy so srdcom. Uviedla, že teraz už nevznikajú výdavky v súvislosti s jeho zdravím a s jeho liekmi. Výdavky na ošatenie sú okolo 30,-Eur mesačne. Neplatí mu poisťku, nešetrí mu. Výdavky na maloletú X. predstavujú 70,-Eur mesačne. Tieto pozostávajú z výdavkov na oblečenie, plienky, detské výživy, kojenecké potreby. Maloletej nesporí, neplatí jej poisťku.

Odporca bol vypočutý prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu Banská Bystrica dňa 14.05.2014. Uviedol, že s návrhom navrhovateľky súhlasí čiastočne. Uviedol, že pokiaľ ide o rozvod manželstva s tým súhlasí. Uviedol, že nesúhlasí s návrhom navrhovateľky, pokiaľ ide o maloletého X., N., S., pokiaľ ide o výšku výživného. U maloletej Ley nesúhlasí s výživným vôbec, maloletá nie je jeho biologická dcéra. Uviedol, že manželstvo bolo od roku 2007 prvý a druhý rok bezproblémové. Samozrejme vyskytli sa hádky. Navrhovateľka mala problémy s jeho matkou kvôli starostlivosti o deti, ale vysvetlili si to. Uviedol, že odišli bývať k rodičom navrhovateľky, no aj tam sa navrhovateľka pohádala so svojou matkou, tiež kvôli starostlivosti o deti. Tak zháňal ubytovanie. Našiel trojizbový byt v Ľadovni, kde vydržali len asi jeden mesiac alebo dva, lebo nemali na nájomné, keďže mu nebola vyplatená faktúra. Tak odišli do Lipovca. Boli hádky, viackrát sa sťahovali. Uviedol, že aj on sa pohádal so svokrou, ale vysvetlili si to. Uviedol, že o deti sa riadne starali, on zabezpečoval úhradu nájomného. Uviedol, že nie je pravda, že sa o deti nestaral. Uviedol, že v spoločnej domácnosti nežijú od septembra 2012. Odkedy nežili v spoločnej domácnosti, vychádzal aj s deťmi. Na ubytovni, kde bývala navrhovateľka mal kamarátku, preto tam chodil. Keď navrhovateľka potrebovala, keď bola nejaká akcia, tak deti vždy zobral, staral sa o ne. Neodháňal ich od seba. Hrali sa spolu. V tom čase už navrhovateľka bola tehotná. Uviedol, že s deťmi skypoval, dokonca cez Facebook s nimi komunikoval. Uviedol, že chce deti do striedavej starostlivosti oboch rodičov s tým, že sa bude realizovať v týždňových intervaloch. Uviedol, že nech sa neurčuje ani žiadne výživné, nech si každý rodič hradí starostlivosť v čase, keď deti budú u neho. Na maloletú Leu nech výživné platí jej biologický otec. Uviedol, že jeho rodičia deti navštevujú, boli s nimi aj na výlete v Bojniciach. Uviedol, že nehnuteľnosti nevlasťní, nemá žiadne hnutelné veci väčšej hodnoty. Uviedol, že od 01.01.2013 mal pracovať v Belgicku. Na konci januára podpísal zmluvu o dielo. Od 05.06.2013 je vo výkone trestu odňatia slobody. Pred nástupom do výkonu trestu býval v rodinnom dome u rodičov, ktorého sú vlastníčkami. Mesačne prispieval na výdavky na stravu a nájomné vo výške 200,-Eur. Uviedol, že s navrhovateľkou majú spoločný úver v Slovenskej sporiteľni a.s., ktorý bol poskytnutý vo výške 10 000,-Eur. Teraz je tam nedoplatok vo výške cca 33 000,-Eur. Uviedol, že on má dve revolvingové karty v PROFÍ CREDITE po 700,-Eur. Potom má dve QUATRO karty po 600,-Eur. Ďalej má úver v HOME CREDITE vo výške 333,-Eur. V Sociálnej poisťovni má dlh vo výške 8 710,13 Eur. Voči Krajskému súdu v Bratislave má dve pohľadávky vo výške 92,94 Eur a 60,15 Eur. V PROVIDENTE má úver vo výške 600,-Eur a ešte spláca leasing auta, kde je potrebné ešte splatiť asi 1 300,- alebo 1 400,-Eur. Uviedol, že úspory, vklady alebo účty v banke nemá. Uviedol, že vo výkone trestu bol pracovne zaradený, ale vyradili ho pre zdravotné problémy. Mal operované ľavé oko a nemôže pracovať v prašnom prostredí. Uviedol, že má ukončenú základnú školu, iné vzdelanie nemá. Má osvedčenia, napr. na požiaru ochranu, robil si rôzne rekvalifikačné kurzy. Uviedol, že je odsúdený za trestný čin falšovania a pozmeňovania úradnej pečate a úradnej uzávery. Trest sa mu končí 03.12.2022 s možnosťou podmieneného prepustenia v roku 2018. Uviedol, že iné vyživovacie povinnosti, ako maloletého Lukáša, Samuela a Martina nemá. Uviedol, že je plne zdravotne spôsobilý, iba s okom má trochu obmedzenie. Nemá výdavky na lieky. Pokiaľ ide o maloleté deti bol s nimi pokiaľ bývali v spoločnej domácnosti, potom sa s nimi stretával, aj

keď žili oddelene. Naposledy ich videl 05.06.2013, potom už len na fotkách. Uviedol, že navrhovateľka mu o nich nepodáva informácie žiadne, len o zdravotnom stave. Niekedy mu napíše jeho matka, čo o nich vie. Maloletým nič neposiela, jedine pohľadnice a kresby. Uviedol, že nesúhlasí s tým, aby sa styk neupravil, maloleté deti chce do striedavej osobnej starostlivosti. Keď deti budú chcieť, môžu ho prísť pozrieť s jeho rodičmi.

Na pojednávaní konanom dňa 16.06.2014 navrhovateľka uviedla, že so striedavou osobnou starostlivosťou nesúhlasí. Uviedla, že pokiaľ ide o tvrdenie odporcu, že sa zaujímal o deti, s týmto nesúhlasí. Uviedla, že je pravda, že na ubytovni, kde bývala aj s deťmi mal kamarátku, za ňou chodil ale o deti sa veľmi nezaujímal. Deti navštevoval ako mu prišlo, navštevoval ich raz do mesiaca. Uviedla, že odporcovi nikdy nezakázala stretávať sa s deťmi. Uviedla, že maloletá X. nie je biologickou dcérou odporcu. Je biologickou dcérou jej priateľa Z. E.. Preto podala návrh na zapretie otcovstva. Uviedla, že pokiaľ ide o fyzické tresty, bitie maloletých detí, pokiaľ bol odporca triezvy, za deti by život položil, avšak v poslednej dobe bral odporca lieky a zapíjal ich alkoholom. Pod ich vplyvom jej aj maloletým deťom fyzicky ubližoval. Uviedla, že pred porodením prvého dieťaťa bola študentkou. Potom bola mesiac na úrade práce a následne porodila najstaršieho syna. Uviedla, že nie je vyučená, chýbalo jej pár mesiacov do skončenia školy, mala byť cukrárkou. Uviedla, že odporca vôbec neplatí výživné na maloleté deti a to od rozhodnutia súdu.

Odporca bol na základe žiadosti opätovne vypočutý prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu Banská Bystrica dňa 29.07.2014, kde uviedol, že tvrdenie navrhovateľky na pojednávaní konanom dňa 16.06.2014 o tom, že sa o deti nestaral, a že nič nerobil, nie je pravdivé. Uviedol, že vybavoval materskú školu v Lipovci, kde chodil maloletý X.. Keď sa presťahovali, opäť vybavoval maloletému materskú školu. Uviedol, že počas manželstva mal k deťom bezproblémový vzťah. Uviedol, že na V. XX mal kamarátku, za ktorou chodieval. Uviedol, že deti mohli za ním chodiť. Uviedol, že je pravdou, že on za nimi hore nešiel, ale kedykoľvek, keď tam bol, mohli za ním prísť dole. Uviedol, že keď navrhovateľka niečo pre deti potrebovala kúpiť, vždy jej to zabezpečil. Uviedol, že pokiaľ ide o výživné, v roku 2012 povedal navrhovateľke, že výživné od nej neuvidí a nedá jej ho do ruky, lebo chodí hrať automaty a neraz sa stalo, že minula celú materskú na automatoch aj s priateľom. Uviedol, že pokiaľ ide o striedavú osobnú starostlivosť, na svojom návrhu trvá a chce, aby boli S., X. M. N. zverení do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že kým bude vo výkone, nech sú zatiaľ u matky a potom, keď mu trest skončí, nech je vynesenej rozsudok, že budú v striedavej osobnej starostlivosti. Uviedol, že by chcel požiadať súd, aby zaviazal navrhovateľku k tomu, že mu má dávať deti na návštevy do ústavu.

Na pojednávaní konanom dňa 09.09.2014 boli vypočuté svedkyne pani F. I., J. XX.XX.XXXX a pani F. E., J. XX.XX.XXXX. Pani F. E. uviedla, že odporca sa o maloleté deti nestaral, navrhovateľke pri starostlivosti o maloleté deti nepomáhal. Deti sa väčšinou chodili hrať von s matkou. Odporca bol s maloletými deťmi len málokedy. Keď navrhovateľka s odporcom nežili v spoločnej domácnosti, odporca prišiel pozrieť maloleté deti raz za mesiac, potom už nechodil vôbec. Mal možnosť ísť maloleté deti pozrieť, ale neprišiel, radšej išiel pozrieť kamarátky, ktoré bývali v tom istom dome, ako navrhovateľka s deťmi. Uviedla, že navrhovateľku nikdy nevidela hrať automaty. Uviedla, že navrhovateľka nikdy nenechala maloleté deti samé doma. Uviedla, že navrhovateľka nikdy nezakazovala odporcovi stretávať sa s deťmi. Odporcovi dávala vedieť ohľadom maloletých detí cez matku odporcu.

Na predmetnom pojednávaní navrhovateľka uviedla, že čo sa týka konania sp. zn. 7C/136/2014 vo veci zapretia otcovstva, plánuje požiadať o oslobodenie od zaplatenia súdneho poplatku.

Na pojednávaní konanom dňa 08.10.2014 navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu, žiadala, aby súd manželstvo uzavreté s odporcom rozviedol. Pokiaľ ide o maloleté deti, žiadala, aby všetky boli zverené do jej osobnej starostlivosti a odporca bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého X. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, na maloletého N. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, na maloletého S. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne a na maloletú X. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne. Žiadala, aby súd neupravoval stretávanie otca s maloletými deťmi aj s ohľadom, že momentálne je vo výkone trestu. Uviedla, že maloletý X.

navštevuje 2. ročník základnej školy. Maloletého N. by chcela prihlásiť do materskej školy, ale všade majú plný stav, tak je zatiaľ s ňou doma. Maloletý S. je tiež zatiaľ s ňou doma, uviedla, že je na rodičovskej dovolenke s maloletou X..

Kolízny opatrovník na predmetnom pojednávaní uviedol, že vzhľadom na to, že odporca je v súčasnosti vo výkone trestu, odporúča všetky maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti navrhovateľky a pokiaľ ide o výživné, navrhol, aby odporcovi bola uložená povinnosť platiť na každé maloleté dieťa minimálne výživné. Navrhol s ohľadom na skutočnosť, že odporca je v súčasnosti vo výkone trestu, neupravovať stretávanie odporcu s maloletými deťmi.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka oboznámil sa s návrhom navrhovateľky, so zápisnicami o výsluchoch odporcu, s úradným záznamom spísanom na Úrade práce, sociálnych vecí a rodina Martin zo dňa 22.09.2014 a zo dňa 15.08.2014, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi účastníkov, s ďalšími listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými účastníkmi, s obsahom celého spisu a so spisom tunajšieho súdu sp. zn. 12P/117/2009, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 12P/307/2012, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 15P/9/2013 a zistil nasledujúci skutkový stav:

Matka je na rodičovskej dovolenke s maloletou X. X., J.. XX.XX.XXXX. V rodnom liste maloletej X. je ako otec uvedený odporca - O. X., J.. XX.XX.XXXX. Matka podala na Okresný súd Martin návrh na zapretie otcovstva k maloletej X.. Konanie je vedené pod sp. zn. 7C/136/2014. Konanie nie je právoplatne skončené. Matka poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur mesačne. Ďalej poberá rodinné prídavky vo výške 94,08 Eur mesačne na štyri maloleté deti. Maloletý X. X., J.. XX.XX.XXXX a maloletý N. X., J.. XX.XX.XXXX boli rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 12P/117/2009-35 zo dňa 16.10.2009 zverení do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky a odporca- otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého X. mesačne vo výške 75,-Eur a na maloletého N. mesačne vo výške 75,-Eur. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 12P/307/2012 - 27 zo dňa 18.02.2013 bol maloletý S. X., J.. XX.XX.XXXX zverený do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky a odporca - otec s zaviazal prispievať na jeho výživu mesačne vo výške 75,-Eur. Odporca je v súčasnosti v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici - Kráľová, kde nie je pracovne zaradený. Podľa daňového priznania za rok 2013 mal v roku 2013 príjem vo výške 8 394,-Eur výdavky vo výške 3 210,-Eur, základ dane 107,32 Eur. Odporca s rozvodom súhlasil, súhlasil, aby deti boli v starostlivosti navrhovateľky kým nebude prepustený z výkonu trestu.

Podľa § 22 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“) k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolujitia.

Podľa § 23 ods. 2 prvá veta ZR súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada.

Podľa § 23 ods. 3 ZR súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 18 ZR manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 ZR rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 prvá veta ZR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

Podľa § 25 ods. 1 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 ZR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť

Podľa § 28 ods. 2 ZR rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Osobitným zákonom podľa § 62 ods. 3 ZR je zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých predpisov v platnom znení (ďalej len zákon), konkrétne § 2 písm. c), v ktorom sú určené sumy životného minima osobitne pre pľnoletú fyzickú osobu, pre ďalšie spoločne posudzovanú pľnoletú fyzickú osobu, pre zaopatrované

nepľnoleté dieťa a pre nezaopatrované dieťa. Podľa § 5 ods. 1 tohto zákona sa sumy upravia vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka, pričom podľa ods. 6 ich ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. S účinnosťou od

1.7.2013 je to opatrenie č. 186/2013 Z. z., 30 % sa vypočítava zo sumy 90,42 Eur a predstavuje 27,13 Eur, od 01.07.2014 rovnako predstavuje 27,13 Eur.

Podľa § 62 ods. 4 ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 144 OSP účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časť, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Súd na základe vykonaného dokazovania, po komplexnom zhodnotení a zvážení všetkých dôkazov vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a berúc do úvahy zistený a preukázaný skutkový stav manželstvo navrhovateľky a odporcu rozviedol. Súd mal za to, že vzťahy medzi navrhovateľkou a odporcom sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo už nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd mal za to, že manželstvo účastníkov je už len formálne, nefunkčné. Navrhovateľka a odporca neplnia a nerešpektujú povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 18 Zákona o rodine, a to žiť spolu, byť si verní, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Navrhovateľka s odporcom nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2012. Navrhovateľka má nový vzťah, má priateľa pána Z. E., s ktorým žije v spoločnej domácnosti, a s ktorým plánuje spoločnú budúcnosť. Odporca s rozvodom súhlasil.

Súd zároveň zveril maloleté deti, maloletého X., maloletého N., maloletého S. a maloletú X. na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky. Dôvodom bola najmä skutočnosť, že odporca - otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Preto je nemožné aby odporca v súčasnosti zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloleté deti. Sám odporca - otec súhlasil, aby maloleté deti boli do času, kým bude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody u navrhovateľky - matky. Kolízny opatrovník, rovnako navrhol, aby maloleté deti aj s ohľadom na skutočnosť, že odporca - otec je momentálne vo výkone trestu, boli zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľke - matke. Súd mal zato, že navrhovateľka - matka je spôsobilá sa o maloleté deti postarať. Maloletý X., N. M. S. boli už v zmysle rozsudkov Okresného súdu Martin, a to rozsudku č.k. 12P/117/2009-35 zo dňa 16.10.2009 (maloletý X. M. N.) a č.k. 12P/307/2012 - 27 zo dňa 18.02.2013 (maloletý S.) zverení do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky. Od tejto doby navrhovateľka - matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti, maloleté deti sú na navrhovateľku - matku zvyknuté. Vzhľadom na uvedené súd mal zato, že je v záujme maloletého X., N. M. S., aby na čas po rozvode manželstva boli zverení do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky. Pokiaľ ide o maloletú X., navrhovateľka a odporca zhodne vyhlasovali, že jej biologickým otcom nie je odporca, ale pán Z. E., priateľ navrhovateľky. Nakoľko konanie o zapretie otcovstva vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/136/2014 nie je právoplatne skončené a v rodnom liste maloletej je ako otec uvedený odporca - otec, súd musel konať a rozhodnúť aj o úprave práv a povinností rodičov k maloletej X. na čas po rozvode manželstva. Vzhľadom na to, že od narodenia osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje navrhovateľka - matka, súd ju zveril do

osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky, nakoľko mal zato, že je to v záujme maloletej. Maloletá je na navrhovateľku - matku zvyknutá, navrhovateľka - matka sa vie o maloletú náležite postarať.

Súd zároveň uložil odporcovi - otcovi povinnosť, aby prispieval na výživu každého maloletého dieťaťa minimálnym výživným, t.j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, čo aktuálne predstavuje 27,13 Eur mesačne. Pri rozhodovaní súd prihliadal na návrh navrhovateľky - matky, ktorá sama žiadala, aby odporca - otec bol zaviazaný prispievať na výživu každého maloletého dieťaťa minimálnym výživným. Pri určovaní výživného súd prihliadal aj na skutočnosť, že odporca - otec je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody a nie je pracovne zaradený, preto nie je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na maloleté deti vyšším výživným. Súd pri určovaní výživného prihliadal aj na vek a potreby maloletých detí. Súd mal za to, že súdom určené výživné zodpovedá príjmovým a majetkovým pomerom účastníkov-rodíčov, a veku a potrebám maloletých detí. Súd určil výživné aj na maloletú X., s ohľadom na skutočnosť, že v rodnom liste maloletej je ako otec zapísaný odporca a konanie o zapretie otcovstva nie je právoplatne skončené. Aj s ohľadom na skutočnosť, že navrhovateľka a odporca vyhlásili, že odporca nie je biologickým otcom maloletej X., súd uložil odporcovi, aby prispieval na jej výživu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, čo je minimálne výživné, ktorým musí každý rodič bez ohľadu na jeho príjem prispievať na výživu maloletého dieťaťa.

Pokiaľ ide o úpravu styku odporcu - otca s maloletými deťmi, súd styk odporcu - otca s maloletými deťmi neupravoval, nakoľko odporca - otec je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody a preto stretávanie odporcu - otca s maloletými deťmi by bolo v tomto čase nerealizovateľné. Navrhovateľka - matka vyhlásila, že odporcovi - otcovi nikdy nebránila stretávať sa s maloletými deťmi. Odporca - otec jej tvrdenie ani raz nevyvrátil. Ani raz sa nevyjadril, že by mu navrhovateľka - matka v čase keď bol na slobode bránila stretávať sa s maloletými deťmi. Aj s ohľadom na túto skutočnosť mal súd za to, že nie je potrebné upravovať stretávanie odporcu - otca s maloletými deťmi.

Súd pri rozhodovaní prihliadal aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý odporučil súdu, aby zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky - matky, styk odporcu - otca s maloletými deťmi vzhľadom na to, že odporca - otec je vo výkone trestu odňatia slobody neupravovať.

O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 144 OSP, podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod manželstva. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov. Súd v priebehu konania nezistil také okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov, ktoré by umožňovali priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov.

Po vyhlásení rozsudku, jeho stručnom odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa navrhovateľka - matka a kolízny opatrovník vzdala práva na podanie odvolania proti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline (§ 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 OSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 ZR).